

De Sociale plattegrond

Sector: OCMW
Spreker: Marianne Van Der Biest
(OCMW Herzele)

Wat is het OCMW?

- OCMW = Openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn.
- OCMW = publieke instelling
- 'Welzijn' = meer dan armoedebestrijding
- OCMW werd 1976 opgericht
- Ieder OCMW heeft een zekere eigenheid, maar alle OCMW's hebben toch dezelfde basisstructuur.

Wat is het OCMW?

- OCMW wordt bestuurd door de Raad voor maatschappelijk welzijn
 - openbaar gedeelte en een besloten gedeelte
- Het Bijzonder Comité voor de sociale dienst (delegatie van de raad) behandelt de aanvragen voor maatschappelijke dienstverlening

Wat is het OCMW?

- Het uitvoeren van de beslissingen van de Raad is de verantwoordelijkheid van de voorzitter
- Praktische uitvoering door personeel
- Secretaris
 - hoofd van het personeel
 - coördinerende functie

Kernactiviteit

- organieke wet van 8 juli 1976
 - ‘Elke persoon heeft recht op maatschappelijke dienstverlening. Deze heeft tot doel éénieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.’
 - Iedereen’ is meer dan ‘behoeftigen’
 - De OCMW-wet biedt een algemeen kader
 - Invulling wordt overgelaten aan het plaatselijk OCMW

Kernactiviteit

- Sociale dienst:
 - Behandelt alle hulpvragen
 - De spil of de draaischijf van het OCMW
- Maatschappelijk werker
 - Onderzoekt elke aanvraag tot hulp- of dienstverlening
 - Dit sociaal onderzoek is vooral in de financiële hulpverlening van groot belang.
 - Op basis van dit onderzoek en het daaruit voortvloeiend sociaal verslag wordt een beslissing genomen inzake het al dan niet toekennen van steun

De aard van de hulpverlening

- **Recht op maatschappelijke integratie**
 - Enkel in het OCMW
 - Streven naar maximale participatie aan het maatschappelijk leven
 - Integratie via tewerkstelling, met bijzondere aandacht voor jongeren (-25 jarigen)
 - Via tewerkstelling of door een leefloon, al dan niet gekoppeld aan een geïndividualiseerd project voor maatschappelijke integratie (GPMI)(contract tussen jongeren en OCMW).

De aard van de hulpverlening

- **Recht op maatschappelijke integratie**
 - Voorwaarden
 - Maatschappelijk werker onderzoekt of de hulpvrager voldoet aan deze voorwaarden van de wet
 - Na sociaal onderzoek via het sociaal verslag advies aan het Bijzonder Comité of aan de Raad.
 - Op basis van dit verslag wordt de beslissing inzake het al dan niet toekennen genomen.

De aard van de hulpverlening

- **Recht op maatschappelijke integratie**
 - Het leefloon wordt opgedeeld in 3 categorieën
 - Samenwonenden: 483,86 €/maand
 - Alleenstaanden: 725,79 €/maand
 - Samenwonenden met gezinslast: 967,72 €/maand

De aard van de hulpverlening

- **Financiële hulpverlening**
 - **Financiële steun**
 - Cliënten, die wel over een inkomen beschikken maar die financieel toch in de problemen zitten
 - Mogelijke oorzaken
 - Het Bijzonder Comité of de Raad beslist
 - of deze steun al dan niet terugvorderbaar is
 - of deze éénmalig of periodiek is

De aard van de hulpverlening

- **Financiële hulpverlening**
 - **Voorschotten op uitkeringen**
 - Voorschotten zijn voorafbetalingen op de eigen centen van de mensen
 - **Dringende steun van de voorzitter**
 - Dringende gevallen

De aard van de hulpverlening

- **Schuldhulpverlening:**
 - Samenwerking mogelijk met CAW
 - De voornaamste instrumenten zijn:
 - Budgetbegeleiding: De cliënt wordt begeleid bij de besteding van zijn/haar inkomen, maar blijft dit zelf beheren.
 - Budgetbeheer: Het inkomen van de cliënt wordt beheerd door de maatschappelijk werker. De autonomie van de cliënt over zijn budget wordt geheel of gedeeltelijk ontnomen.
 - Schuldbemiddeling: Bemiddelen bij schuldeisers over schulden van een cliënt.
 - Collectieve schuldenregeling: Via verzoekschrift bij de arbeidsrechtbank.

De aard van de hulpverlening

- **Hulpverlening in natura**
 - Deze wijze van hulpverlening kan diverse vormen aannemen
- **Sociale tewerkstelling**
 - Maatregelen nemen om cliënt een betrekking te bezorgen
 - Zelf als werkgever optreden
 - Geen verplichtend karakter

De aard van de hulpverlening

- **Psycho-sociale begeleiding**
 - Een opdracht van elk OCMW om aan psycho-sociale begeleiding te doen in de meest passende vorm
 - Vooral in 'kleinere' OCMW's is deze hulpverlening belangrijk

De aard van de hulpverlening

- **Administratieve en juridische hulpverlening**
 - Raadgevingen en inlichtingen verstrekken om aan de betrokkenen alle rechten en voordelen te verlenen
 - = Basis voor het verstrekken van juridische eerstelijns hulp
 - Administratieve hulpverlening
 - Bijzondere vorm: expliciete verplichting van het OCMW om de hulpvrager die niet is aangesloten bij een verzekeringsinstelling voor ziekte en invaliditeit aan te sluiten bij een verzekeringsinstelling naar zijn keuze

De aard van de hulpverlening

- **Het oprichten van diensten**
 - Het OCMW kan, waar de noodzakelijkheid zich voordoet, inrichtingen of diensten oprichten met een sociaal, curatief of preventief karakter.
 - Oprichting i.f.v. de behoeften in de gemeente
 - Samenwerking met bestaande diensten mogelijk

De aard van de hulpverlening

• Asielzoekers

- Complexe regelgeving
- Asielprocedure ernstig hervormd
- OCMW kan op twee manieren een rol spelen
 - Financiële hulp
 - Materiële opvang: lokaal opvanginitiatief (LOI)

De aard van de hulpverlening

• Daklozen en hulp bij uithuiszetting

- Een dakloze persoon is iemand die niet over een eigen woongelegenheden beschikt en niet de middelen heeft om daar op eigen krachten voor te zorgen
- Referentieadres
- Administratieve correspondentie ontvangen
- Eénmalige installatiepremie

De aard van de hulpverlening

- **Daklozen en hulp bij uithuiszetting**
 - Hulpverlening bij uithuiszetting
 - Het OCMW heeft de verplichting om op de meest aangewezen wijze, hulp te bieden bij de uithuiszetting

De aard van de hulpverlening

- **Dienstverlening op vlak van energie**
 - Lokale adviescommissie (LAC)
 - Advies inzake het afsluiten of het heraansluiten van energie
 - Budgetmeter voor aardgas en elektriciteit
 - Oplaadpunt voor aardgas en elektriciteit
 - Garantie op minimumleveringen bij klanten met betalingsmoeilijkheden
 - Oplaadbare kaart

De aard van de hulpverlening

- **Dienstverlening op vlak van energie**
 - De stookoliepremie
 - Hulp bij de aankoop van stookolie
 - De toekenning moet worden aangevraagd
 - Geen ambtshalve toekenning

Lokaal Sociaal Beleid

- Streven naar samenwerking tussen lokale besturen en lokale actoren
- Streven naar maximale toegankelijkheid van de dienstverlening voor elke burger
- Sociaal Huis
 - Informatie
 - Loketfunctie
 - Doorverwijsfunctie